

Aftenbladet.

Denne Tidende udkommer 6 Gange ugentlig, nemlig hver Søndag,
og tilbringes Subskribenterne for 8 Rbm. kvartaliter.

Nº 77

Løverdagen d. 30. Marts

1844

Danmarks Hovedstad har idag begravet sin Mæsborger, Follets Indling, Fædrelandets Stolthed, **Albert Thorvaldsen**. Hvor dyb og inderlig Erkendelsen af denne Dags Betydning har rodfæstet sig i Alles Hjerter, Hoi eller Lav, Værd eller Læg, Ung eller Gamel, det aabenbarede sig her paa en Maade, der vil være evig uforglemmelig for Enhver, der var Bidne dertil, og som vil opbevares i Danmarks Alarbøger som et ligesaa fljordt som sandru Bidnesbyrd om Folkets Agtelse og Beundring for den sande Storhed. Siden Thorvaldsens Hedengang kan man vel i Ordets egentlige Forstand sige, at kun een Gjenstand har bevæget Alles Sind, den at hædre Thorvaldsen i Døden, som han var elsket i Livet, at vise i Ord og i Gjerving, at Folket var sig bevidst hvad han var for sit Fædreland og hvad det i ham har tabt. Alt fra den tidlige Morgenstund var saagodtsom hele Hovedstadens Befolkaing paa Venene og flokkede sig i tætte Klynger langs med de Beie, den store Kunstners jordiske Levninger sidste Gang skulde tilbagelægge. Kl. 11½ samledes Liigfolget paa Charlottenborg, hvor det blev modtaget af Professor Ursin, der tilligemed Architect Bindesbøl og Theatermater Christensen havde dannet den Comitee, til hvilken Ordningen af Thorvaldsens Jordfærd var overladt. Kunstnerens Lig var hensat i Kunstabdiemets Figursal, der var belagt med sorte Tepper. Ved Salens ene Ende var Thorvaldsens sidste fuldførte Statue, den colossale Hercules opstillet, og ligeoverfor den saaes Mesteren hvilende i den cabne Kiste med en friss Laurbærkrands om den forsklarede Pande. Kisten var omgivet med brændende Candelabrer, behængte med Flor. Ved Foden af samme saaes Kistelaaget, rigt bedækket med Taknemligedens Kranser, og iblandt disse en Solv-Egekrans, der var bekostet ved Sammenstud af den Københavnske Skoleungdom. Paa den ene Ende af Laaget laae Thorvaldsens danske Ordener, medens de mange Hæderstegn, Europas Fyrster havde ydet ham, vare placerede paa Tabouretter rundt omkring Kisten. Ligeledes stod paa Kistens Laag en Statuette, forestillede Thorvaldsen, der støtter sig til Haabet, forfærdiget af Kunstneren selv. Ved hver af Kistens Hjørner stod en Marschal med Sørgestav. Da hele Folget var samlet og Kunst-Academiets høje Præses, Hs. kgl. Høihed Kronprinsen, havde indfunderet sig i Figursalen, blev Laaget lagt paa Kisten, hvorpaa der af Folget indlodes de kongelige Prindser, Akademiets Medlemmer og

Kunstnere, Communalbestyrelsen, Geistligheden &c. Her aabnedes Sørgethitiden med nedenstaende Sang af H. P. Holst:

Med tunge, tunge Taarer
Vi bære Danmarks Stolthed nu til Graven.

Her, hvor vi lytted til hans Vink og Raad,
Her flokkes efter vi omkring vor Mester;
Men faderlæse staae vi nu med Graad
Og stirre paa hans Jordlivs sidste Rester.
Hans Ny, hans Hader og hans Værkers Glands.
Se, det er Arven fra vor store Fader —
Men Hvo af os tor beile til hans Krands?
Hvo hører Arven, som han efterlader?

Derfor med tunge Taarer
Vi bære Danmarks Stolthed nu til Graven.

Dette tonende Farvel fra en Kunstnerfære, for hvem den store Henflumrede vil staae som et vækkende, men uopnaet Monstret, og midt i Krebsen af hans evige Værker, denne straalende Arv, der paa engang oplofter og nedtrykker Kunstnerhjertet, forfelede ikke sin Virkning. Umiddelbart derefter holdt Professor Clausen en Tale, hvis dybe Alvor og klare Besindighed parrede sig med en veltalende Begeistring. I faa, men charakteristiske Træk skildrede han os den europæiske Kunstner, hvem alle Nationer havde kappedes om at beundre, den rige Sjæl, hvem det Grandiose, Ophøjede og Alvorlige i Kunsten var ligesaa medfødt som det Indige, Spøgende og Naive, og det ægte Menneskelige i hans jevne, ligefermmne Personlighed, som vi alle havde elsket og kendt. Med Nørelse døelevde Taleren ved Stedets Ærværdighed, dette Kunstens Tempel, hvor han som Dreng havde faaet sin første Udvikling, som han under sin lange Kunstnervirksomhed i Syden bestandig havde higet tilbage til, som han i Triumph var bleven fort hen til, da han igjen vendte tilbage til Fædrelandet, og det ufaalmelige Folk talte Timerne til hans Komme, og hvor han nu laae livløs paa Baaren ved Foden af sit sidste imponerende Værk. Men uden Trost stode vi ikke ved denne Baare, thi var det end en smertelig Tanke, at vi have havt ham og have ham ikke længer, saa var det dog en stolt Følelse, at vi have havt ham. — Talen sluttedes med den samme Sang fra Kunstnerne, der havde indlebt den, hvorefter Hs. kgl. Høihed Kronprinsen som Præses gav Ordre til at Sørgetoget skulle sætte sig i Bevægelse, og Hr. Professor Ursin som Ceremonimester opræbte Folget.

Efterat Kisten derpaa var nedbragt i Porten, modtoges den af det herværende italienske Operaselskab, der havde placeret sig udenfor det Thorvaldsenske Atelier, med en Sang af Digteren Holst, hvori disse Kunstmænd i deres Fædrelands Toner toge Afsked fra den Mand, om hvem Italien bevarer de skjønneste Grindringer, som det var hans Verommelses Bugge. Nu satte Toget sig i Bevægelse, medens Kunstmændne fra Altanen paa Charlottenborg atter afsang det forsørte Vers, hvortil Rung har komponeret Musikken.

Paa begge Sider af Veien, der skulle passeres, havde de forsøjellige Corporationer med deres Faner og Attributer, omvundne af Sørgeflor, opstillet sig en haie. Toget aabnedes af Holmens Folk, hvorefter kom de herværende Studerende med tvende Søge-Marschaller i Spidsen og med en Fane, hvorpaa et Minerva billede, omvunden af Sørgeflor; efter disse fulgte de herværende Isærændere, derpaa Kunstmændne i alle Retninger, og umiddelbart efter disse blev Kisten baaret af Kunstmændne. Efter Kisten fulgte H. S. fgl. Højhed Kronprinsen med Akademiets ældste Professor, Maleren Eckersberg, samt de øvrige Prindsler af det kongl. Huus, Ministerne, fremmede Diplomater, Kunstabdiemiets Professorer og Medlemmer, Kommunalbestyrelsen, Geistligheden, Universitetets Professorer, Høiesterets og Hof- og Stadsrets Assessorer, Collegial-Embedsmænd, begge Militair-Estaternes Officerer, etc. etc. Til Folget sluttede sig efterhaands, som Toget var passeret forbi, de respective Corporationer, som næsten alle havde indfundet sig in corpore; i Spidsen for disse gik danske Sømænd med Dannebrogssangen omvunden af Sørgeflor. Flere af Laugene havde Musikcorps i deres Spidsse. Efter Sørgetoget fulgte Eqvipagerne, og Forrest blandt disse H. M. Kongens Vogn. Fra de Kirkers Taarne, Sørgetoget kom forbi, blæstes Choralen: „Hvo veed hvor nær mig er min Ende.“ Paa hele Veien, lige fra Charlottenborg til Træ Kirke, var der stroet med Sand og Gravt. Da Toget ankom til Kirken opstillede de Studerende sig paa begge Sider og lode det øvrige Folge passere forbi, hvorpaa de tilligemed dette begave sig ind i Kirken. Denne var smagfuldt decoreret med Sørgedrappier og belyst med Vorlys i Kroner. Høitideligheden aabnedes her med en Sørgemarsch for blæsende Instrumenter, komponeret af Hartmann, hvorpaa det kongelige Capel og de kongelige Sangere og Sangerinder udførte nedenstaende Cantate af Dohlschlæger, til Musik af Glaeser:

Chor.

Folket samler sig i store Rækker
Om en Kiste, hen i Kirken sat;
Rige Hæderstegn dens Laag bedækker.
Har en Holt, en Hylse, dig forladt,
Fædreland? — Af gjennem Taaren sulker
Danmark: Nei! det var en Billedhugger!
Men ei Holten, over trætte Been,
Reiste selv sig støre Mindesteen.

Necitativ.

Da Frost og Blæster med Jis og Sne
Tøsi hid, før Vinterens Fest at hædre,
Da led i Sneeføjet grandt sig see
Fra Islands Øe Dine Heltefadre.
Som Engle kom de fra Himlens Hal,
De sjunge: Vi bringe dig til din Skaber!
Dit Fædreland ei dig miste skal,
Din Genius aldrig Danmark taber.
Da smilte Du, da hensumred Du,
Dg fulgte gjerne de gamle Helte;
Thi dine Verker — de staae endnu
I Marmorsnee, som kan ikke smelte.

Choral.

Frisst i din Krands var sidste Blad;
Da Bennekreds tilfreds Du sad;
Da hen i Kunsts Hal Du gif,
Dg der, i Dødens Sieblik,
Udbredte Tonens Vinger sig
Dg bragte Dig til Himmelrig.
Saa redte de den Døde Seng
I Skolen, hvor som lille Dreng
Han gif, paa Antog, Tanke rig.
Der stod den store Mesters Lig.
Der, Thorvald! lenge stal din Land
Belede mangen Ynglings Haand.

Sang.

Til Syden han drog, hvor Stotterne staar,
Det helligste Mindes af Hellas Bedrifter.
Det var den Bog og de Visdomskrifter,
Som Thorvalds Land kunde bedst forståe.
I deres Land han sin egen saae;
Dg deres Betydning han os forklared
I Verker, som selv ham aabenbared.
Antiken var ei Antike meer;
Den levende blev; — han dybt den fatter.
Dg Phidias og Praxiteles after
I ham forbauset Europa seer.

Tre Stemmer.

Men ei blot Kunst fra Korinth, Athen,
Ham dannet og blev hans Land tilgode:
Hvor Rafael, hvor Michel-Angelo stode,
Der klæng ved Hammeren Thorvalds Steen.
Dg Medicernes Laurbergreen
Sig frodig ind i hans Verksted vsied,
Dg skyded ham og forfristed ham Diet.
I Basrelief Corregios Ord
Han gjentog, — Naturen det selv befaler:
„O Rafael! jeg er ogsaa Maler.“ —
Dg hvo er Den, som ei Thorvald troer?

Flere Stemmer med Chor.

Dg stort, som Landen sig udvikled Hjertet,
En Ros fra Himmel han fornam:
Han folte: hvad der Christus havde smertet,
Dg hvad der havde gledet ham.
Da med Disciplene ver Fræser fra det Høje
Medfoer paa Sky, ved milde Lyn,
Dg rørte ved et jordiskt Sie.
Da Thorvald saae et himmelst Syn.
Dg hvad han saae, han Danmark viske:
De store Billeder, de staae nu om hans Kiste;
Dg Christus strækker — salig Kjøn —
Sin Haand mod ham og siger: Kom, min Son!

Slutningschor.

Farewell, Du store Thorvald! Hør Fædrelandets Ros!
Hør hver en Bennesmem fra dybtbevæget Bryst!
Hør hver, hvis Land forstod dig, hvis Hjerte aned Kunst!
Tak, Thorvald! Du har adspredt den cykle Taagedunst.
Dig signe Mænd og Gubber, og Kvinder, Born saa smaa!
Du skal i modne Fremtid din Hærlighed forstaae.
Du sjænkte Danmark Øre! — hvad kan vi sjænke dig?
Bor Hærlighed! Du seer den højt fra dit Himmerig!

I midlertid var Kisten henstillet nedenfor Choret, hvor Deres Majestæter Kongen og Dronningen havde taget Plads, medens de fgl. Prindsesser bivaanedte Sørgehoituden fra den fgl. Stol. Efter Cantatens Slutning fremstod Stiftsprovost Tryde, som holdt Sørgetalen og forrettede Jordpaakastelsen. Efter denne istemte de Studerende følgende Sang af H. C. Andersen, hvortil Hartmann havde komponeret en herlig og gribende Melodie:

Træd hen til Kisten her! Kom, fattig Mand,
I din Kreds fodtes han, og Du tor sige:
Han blev en Stolted for vor Folk og Land,
En Glæds han kasted' over Danmarks Rige!
Ja, her var Rigdom, Adel, Alt fra Gud,
I Snillet hos ham Gud sig for os visste;
Hans Død vil lyde vidt i Verden ud,
Man priser den, der dog faaer fee hans Kiste!
Sin Sendelse paa Jordens har han endt —
Vi har ham set og hændt!
Hans Liv var lykkeligt, hans Død var smut,
Han virked' stort og hærtigt uden Eigel!
I Folkets Kreds og uden Smertens Sul
Saa sjælesund han svang sig til Guds Rige.
Vi rysted' staar, et Blink fra Gud det var!
Fra fattigt Hus det gif ud over Jordens,
Et Blink, der glemmes ej! See Stenen har
Et Preg deraf, et Storheds Preg for Norden!
Oppe dig Sorg i Sang ved Kistens Fiel!
I Jesu Navn, sov vel!

Under Sørgemarschen forlod Folget derpaa igien Kirken, der forblev aaben Resten af Dagen, bestandig opfyldt af den tilstrømmende Folkemængde.

Kisten er lufset, Sørgehoituden er forstummet. Men saalænge et Die er aabent for hvad der er Stort og Skjont, vil Thorvaldsens Navn bevares i taknemlige Hjerter og vedblive at leve paa Folgets Læber! —